

ІНТЕРАКТИВНІСТЬ ЯК ОЗНАКА СУЧАСНОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

На сучасному етапі розвитку суспільства головними продуктами виробництва є інформація та знання, створюється глобальний інформаційний простір, який забезпечує ефективну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до світових інформаційних ресурсів та задоволення їх потреб щодо інформаційних продуктів і послуг.

Тому, як зазначають дослідники [4, с. 196], найважливішим питанням сучасного «порядку денного» є питання інформації та комунікації, оскільки соціальне життя перетворюється на інформаційне.

Перед науковцями постають нові завдання щодо організації діалогу влади і суспільства, підвищення якості державної політики з урахуванням думки громадськості, забезпечення конституційного права громадян на інформацію та участь в управлінні державними справами, які потребують ґрунтовного вивчення політичної комунікації, політичного дискурсу як інтерперсонального, «соціального» діалогу, що відбувається за допомогою суспільних (політичних) інститутів між індивідами, групами та між самими інститутами, які беруть участь у цьому діалозі. Політичний дискурс сучасного суспільства – це інтеракція, така комунікативна дія, коли відносини між учасниками виходять на рівень «суб'єкт-суб'єктних» (комунікатор і реципієнт є рівноправними та відкритими; передбачається невороже, неекспансивне та толерантне ставлення одного політичного суб'єкта до іншого). В інформаційному суспільстві політичне життя «вирує» в символічному просторі засобів масової інформації, які перетворюють політичну боротьбу на низку інформаційних кампаній, роблять політику публічною, а останнім часом, й інтерактивною.

Інтерактивність (від англ. – «взаємодія») – характер і ступінь взаємодії між суб'єктами, коли відбувається інформаційний обмін. Інтерактивна політика – це політика співпраці, взаємообміну, комунікації. Вона залучає до дії, створює ситуації переживання та випробування, передбачає самостійне розв'язання проблеми, активну участь у діалозі.

Ефективним демократичним механізмом інтерактивної політики є механізм громадської думки, оскільки вона є інструментом публічного вираження думок, як у різноманітних формах розповсюдження та подання інформації, так і у різноманітних формах проведення масових акцій (зборів, мітингів, демонстрацій, пікетів тощо).

Інтерактивність політики забезпечується різноманітними формами політичної комунікації: інтерактивними опитуваннями на телебаченні (під час випусків новин «1+1», «Інтер», «5 канал»); можливістю поставити запитання під час прямого ефіру передачі, в якій бере участь представник влади, депутат, політичний лідер («Перший національний», «Прямий»); обговорення передач телебачення у «Facebook»; запровадження карти звернень громадян в Інтернеті [8]; втілення електронних петицій у поле політичної комунікації [9] тощо.

Ознакою інтерактивності політики є розробка проєктів та законів на державному рівні. Зокрема, розроблено проєкт «Електронна Україна» [5, ч. 7.7], прийнято Закони України «Про електронні документи та електронний документообіг» [1], видано Постанову Кабінету Міністрів «Про порядок обнародування в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» [3], сформульовано правові гарантії одержання громадянами відповідей на їхні запити до державних органів, встановлено терміни надання таких відповідей відповідно до закону «Про звернення громадян» [2]. В органах державного управління функціонують системи електронного документообігу, розвивається представництво органів державної влади у мережі Інтернет.

Інтерактивність політики реалізується через численні механізми. Одним з таких механізмів став політичний краудсорсинг [6; 7] – спільна інтелектуальна співпраця у мережевому середовищі великої кількості незнайомих людей над вирішенням актуальних громадсько-політичних завдань. За допомогою політичного краудсорсингу обговорюються законопроекти та державні ініціативи, відбувається голосування, збір інформації, тестування тощо.

Таким чином, політика стає інтерактивним процесом, який залучає все більшу кількість індивідуальних суб'єктів. Людина залучається до подій політичного життя, стає активним їх учасником, має змогу висловити власні думки та ставлення щодо них.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про електронні документи та електронний документо-обіг» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
2. Закон України «Про звернення громадян» [Електронний ресурс] // Ре-жим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/577-19>.
3. Постанова Кабінету Міністрів «Про порядок обнародування в мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади» [Елект-ронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3-2002-%D0%BF>.
4. Зернецька О. Геополітика комунікацій трансформація функцій і стату-сів головних акторів у сфері глобального управління комунікацією [Текст] // Зернецька О. В. // Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф.Кураса ВНАН України. – № 2 (70). – 2014. – 373 с. – С. 195-216.
5. Інформаційна політика [Текст]: Навч. посіб. для студентів ВНЗ, аспі-рантів, викладачів. – 2-ге вид., стер. / Почепцов Г. Г., Чукут С. А. – К., 2008. – 663 с.
6. Калініна Г. М. Краудсорсинг як інноваційний управлінський інструмент і змістова компонента навчального посібника для керівників [Текст] / Г. М. Калініна // Проблеми сучасного підручника: зб. наук. праць / Ін-т педагогіки АПН України. – К.: «Педагогічна думка», 2015 – Вип. 15. – Ч. 1. – С. 230-239.
7. Хома Н. М. Український вимір інтерактивності політики. [Текст] / Н. М. Хома // Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія. – 2014. – № 11. – С. 228-234.
8. <http://map.e-contact.dp.gov.ua/>.
9. <https://petition.kievcity.gov.ua/>.